

The Learning Toolkit

Mensen leren meer als ze een actieve rol in hun eigen leerproces hebben. Wanneer je als trainer, docent of leidinggevende een actieve rol van je cursisten of medewerkers wilt bevorderen, kun je dat doen door gebruik te maken van activerende werkvormen. Belangrijk is daarbij wel dat de activerende werkvormen een middel zijn om vooraf bepaalde doelen te bereiken, zoals bijvoorbeeld het zichtbaar maken van groepsdynamische processen of het in korte tijd problemen of oplossingen boven tafel krijgen.

Iedereen die op zoek is naar voorbeelden van leuke en doelgerichte activerende werkvormen, onderbouwd met praktische tips en toepassingen, kan veel plezier hebben van The Learning Toolkit. Een reeks van acht boeken en ondersteunende instrumenten, waarin steeds een thema op het gebied van leren, veranderen en organiseren praktisch vertaald wordt.

Structuur

Elk deel van de boekenreeks is op dezelfde manier opgebouwd.

Na het woord vooraf vinden we een inhoudsopgave vergezeld van een 'mindmap'. Deze 'mindmap' geeft op een speelse, doeltreffende manier snel een compleet beeld van de inhoud.

De kern van elk boek bestaat uit vijf hoofdstukken. In het hoofdstuk dat 'Een laagje dieper' heet wordt de theoretische achtergrond op een compacte, heldere manier beschreven. In de andere vier hoofdstukken worden de gebruikte werkvormen en instrumenten uitgelegd en tips en praktijkvoorbeelden gegeven.

Elk boek eindigt met een literatuuroverzicht ('Als je nog verder wilt lezen').

De instrumenten die bij de boeken horen zijn per deel verschillend.

Deel	Boek	Bijbehorend instrument
1.	Kennisactiverende werkvormen	de Werkvormenwaaier
2.	Gereedschap voor eigen ontwikkeling	de Ontwikkelcirkel
3.	Werken aan teamwork	het TeamSpiegelSpel
4.	Aan de slag met kennis	het KennisRaam (posters)
5.	Intervisie: wat en hoe	de Intervisiewaaier
6.	Creativiteit in het dagelijks leven	de CreativiteitsKaartenSet
7.	Leren door simuleren	het SimulatieBouwplan
8.	Evalueren van leertrajecten	de EvaluatiePlanner (CD-rom)

Tabel 1: De onderdelen van The Learning Toolkit

Bruikbaarheid

De boekenreeks is prettig te lezen en biedt vele praktische tips. De lezer krijgt zeker bewondering voor de creativiteit van de auteurs. Ook bij algemeen bekende werkvormen en methoden weten ze vaak een aardige variant te bedenken. De boeken geven inspiratie als je het leuk vindt om activerende situaties te creëren zodat anderen kunnen leren.

Het handzame formaat, de achtergrondinformatie en het duidelijke thema van de boeken uit de reeks maken dat ik ook sneller naar deze boeken grijp dan naar bijvoorbeeld de boeken van Frank Oomkens (training als beroep).

Bij mijn workshops voor trainers en docenten over activerende werkvormen, spelvormen of ijsbrekers liggen de werkvormenwaaiers altijd op de boekentafel. Door hun aantrekkelijke uiterlijk en compacte informatie trekken deze altijd veel aandacht van de deelnemers.

Veel succes heb ik gehad met het toepassen van het spelidee van het TeamSpiegelSpel uit deel 3 van de reeks. De vraag van mijn opdrachtgever was om de eenheid in het team te vergroten en de werksfeer te verbeteren. Het spelidee van het TeamSpiegelSpel paste uitstekend bij de doelstelling om op een vrolijke manier de eenheid in het team te vergroten. Tijdens het spel moesten twee deelnemers uit een bestaand team, onafhankelijk van elkaar, een antwoord opschrijven op een vraag over hun taak, het team, de communicatie of de aanwezige middelen. Als de antwoorden verschillend waren, werd door middel van discussie getracht om tot consensus te komen en/of afspraken te maken voor de toekomst. Deze werkvorm heeft een positieve invloed gehad op de sfeer in het team en op de communicatie tussen team en manager. Het spelbord dat hoort bij het TeamSpiegelSpel heb ik niet gebruikt omdat ik het te klein vond voor een groep van 16 personen.

Voor trainers vind ik deel één, vijf, zes en acht van The Learning Toolkit met de daarbij behorende werkvormen- en intervisiewaaiers en de creativiteitskaartenset heel waardevol. Voor HRM medewerkers en managers die op zoek zijn naar werkvormen en instrumenten rondom 'persoonlijke ontwikkelplannen', 'zelfsturing' of 'kennismanagement' zijn mogelijk juist deel twee, drie en vier uit de reeks interessant.

Ondanks het feit dat ik een spelsimulatie een prima leermiddel vind, denk ik dat het voor de meeste lezers te ver gaat om zelf een spelsimulatie te maken. Het boek (deel 7) kan mogelijk wel een aanzet geven om een spelsimulatie te laten maken door een gespecialiseerd bureau.

Het enige nadeel van de reeks is de prijs. Voor freelancers, zelfstandigen en kleine bureaus kan de setprijs van bijna €700 een te grote aanslag zijn op het budget. Belangrijk is dan om te bepalen met welk deel je echt aan de slag wilt. Maar als het budget toereikend is mag deze reeks eigenlijk in geen boekenkast ontbreken.

The Learning Toolkit is geschreven en ontwikkeld door Angela Papas-Talen en Sasja Dirkse-Hulscher, partners van '2KNOWHOW'. Bij verschillende boeken hebben ook andere deskundigen als co-auteurs hun medewerking verleend. De reeks (verschenen tussen 1999 en 2002) is verkrijgbaar bij Elsevier bedrijfsinformatie, Human Resources (www.thelearningtoolkit.com). ISSN 1566-2357

Lia Bijkerk is directeur van Edufit, een onderwijskundig bureau met als specialiteiten: activiteiten op het gebied van arbeid & gezondheid; didactiek & werkvormen; sportbeleid & bewegen (www.edufit.nl).